

In een sobere en mede daardoor glasheldere inleiding geeft de samensteller een nadere verantwoording van de opzet in een viertal hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat een uiteenzetting over de kerkelijke indeling en het bestuur van het territorium waarop het gepresenteerde archiefmateriaal betrekking heeft. Dit overzicht is des te meer noodzakelijk, omdat het de periode van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden betreft, d.w.z. het Belgische en het Nederlandse grondgebied; deze 'Verenigde' situatie heeft immers voor extra complicaties bij de samenstelling van de uitgave gezorgd. In de volgende hoofdstukken wordt aan de orde gesteld op welke wijze het Romeinse archiefmateriaal tot dusver in de geschiedschrijving is verwerkt, gevolgd door een verantwoording van het verrichte archiefonderzoek en een bespreking van het gepresenteerde archiefmateriaal, en tenslotte een handleiding voor het gebruik van de uitgave.

In deze nieuwe opzet van de uitgave der *Romeinse Bescheiden* mist de gebruiker, in vergelijking met de vroegere delen, de documenten zelf. Voor de behandelde periode hadden de omvang van het materiaal enerzijds en het ontbreken van formele structuren en samenhang anderzijds de samensteller al bij voorbaat doen besluiten af te zien van een dergelijke uitgave. Hij heeft daarvoor in de plaats gesteld een opzet waarin de voordelen van een systematische en een analytische inventarisering worden gecombineerd. Hoezeer ook de documenten worden gemist, te meer omdat ze zo aantrekkelijk worden aangeboden, de gemaakte keuze moet niet alleen gerespecteerd worden, maar moet ook alleszins compenserend en derhalve geslaagd genoemd worden.

Volgens de samensteller gaat het bij de documenten die in de eerste band beschreven worden om een vermoedelijke omvang van 30 à 35.000 bladzijden. Bij een dergelijke omvang kan men niet anders dan begrip opbrengen voor de gemaakte keuze. Het gemis zou nog meer goedgeemaakt zijn, indien de oorspronkelijke bedoeling om van alle documenten microfilms te maken, gerealiseerd had kunnen worden. Omdat enkele archiefbeheerders dit niet toestonden, kon dit voornemen helaas niet in alle gevallen uitgevoerd worden. Verheugend is echter te weten, dat dit voor een flink deel wel is gebeurd, en te vernemen dat de betreffende microfilms op enkele plaatsen in België en Nederland gedeponneerd zullen worden ten grieve van de onderzoekers. Deze kunnen trouwens nu alvast dromen van een vermoedelijk niet meer zo verre toekomst waarin dergelijke bronnen door middel van CD-rom zullen worden gepresenteerd. Als deze bronnen dan bovendien op geautomatiseerde wijze ontsloten zullen zijn, zo voortreffelijk als in deze beide banden is gebeurd, dan zal men de historische groene RGP-banden weliswaar node missen, maar het snuiven